

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18701

ΘΕΜΑ 142^ν Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 441-457**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. Σε δή, σε τήν νεύουσαν εἰς πέδον κάραι,
φής, ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
- ΑΝ. Καὶ φημί δρᾶσαι κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μῆ.
- ΚΡ. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαυτὸν ἢ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον 445
σὺ δ' εἶπέ μοι μὴ μήκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- ΑΝ. Ἰδὼν τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
- ΚΡ. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τοῦσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- ΑΝ. Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἢ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠμόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἄγραπτα κάσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Σε δή, σε τήν νεύουσαν ... ὑπερβαίνειν νόμους;

Μονάδες 30**B. 1.**

ΚΡ. Σε σένα λοιπόν, σε σένα μιλώ, που σκύβεις το κεφάλι στο έδαφος, ομολογείς ή αρνείσαι ότι έχεις κάνει αυτά;

ΑΝ. Και ομολογώ ότι το έκανα και δεν αρνιέμαι ότι δεν το έκανα.

ΚΡ. Εσύ, λοιπόν, μπορείς να πας όπου θέλεις, απαλλαγμένος εντελώς από τη βαριά κατηγορία· εσύ όμως πες μου, όχι με πολλά λόγια, αλλά σύντομα, γνώριζες ότι είχε διακηρυχθεί να μην κάνεις αυτά;

ΑΝ. Το γνώριζα· πως θα μπορούσα να μην το ξέρω; Αφού ήταν γνωστό στο όλους.

ΚΡ. Και πάλι τόλμησες να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

2. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο δύο ανακρίβειες και στη θέση τους να γράψετε το σωστό.

Τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας είναι ο πρόλογος, ο μύθος, το ήθος, η διάνοια, το μέλος και η όψη. Τα θέματα των τραγικών μύθων οι ποιητές τα αντλούσαν μόνο από τη ζωή του Διονύσου, επειδή οι τραγωδίες παριστάνονταν σε διονυσιακές γιορτές.

Μονάδες 10

B. 2.

Τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας είναι ο μύθος, το ήθος, η λέξη, η όψη, η διάνοια και το μέλος. Τα θέματα των τραγικών μύθων οι ποιητές δεν τα αντλούσαν μόνο από τη ζωή του Διονύσου, αλλά ήταν απροσδιόνυσα.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
άπαρνοῦμαι	-τής	
κομίζοις	-ον	
κηρυχθέντα	-μα	
σθένειν	-ος	
ὄντα	-α	

Μονάδες 5

- β) **θεός**: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

Μονάδες 5

B. 3.

α) απαρνητής, κόμιστρον, κήρυγμα, σθένος, ουσία

β) θεότητα, θέωση, θείστης, θεοτικός, θείος

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία